

Zkoušky brambor a letošní expedice

Posklizňové zkoušky brambor zajišťuje Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský. Odebírá vzorky sadby z množitelských porostů a předává je pracovníci Výzkumného ústavu bramborářského v Havlíčkově Brodě, které je testuje. Před předáním přiřadí vzorkům nové identifikační číslo znemožňující získat informaci o dodavateli a množiteli. Zpětně, na základě získaných výsledků, ústav vydá uznávací list, při nevyhovujícím zdravotním stavu rozhodnutí o neuznání.

Kromě virových chorob se ze vzorků zjišťují karanténní bakterie (KB) – bakteriální kroužkovitost a hnědá hniloba. Výsledky na karanténní bakterie jsou známy do deseti dnů, výsledek virových chorob je znám v průměru do šesti týdnů od předání do Výzkumného ústavu bramborářského v Havlíčkově Brodě (VUB). Vzorky jsou zpracovávány podle pořadí, v jakém došly na příjmové místo. Část množitelů nechce riskovat naskladněním par-

tie napadené karanténními bakteriemi a čeká se sklizení na výsledek rozborů. Pro urychlení rozborů je třeba vzorky z těchto porostů dopravit na příjmové místo ihned po navozkování.

S výsledky posklizňových zkoušek je seznámen pouze dodavatel/majitel porostu/pracoviště Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ), kde podal žádost o uznání množitelského porostu.

Změny v legislativě posklizňových zkoušek

V roce 2016 nastalo několik změn v legislativě posklizňových

Tab. 1 – Zkoušky ke zjištění vlastností množitelských porostů laboratorní metodou Elisa test

Zkouška	Mateřské rostliny PBTIC	PB	S	SE	E	A	B	B _n
Maximální procento hlíz napadených virozy	0	0,5	1,0	2,0	4,0	8,0	10,0	–
Testované virové	svinutka Y, A, M, X, S	svinutka Y, A, M, X ¹	svinutka Y, A, M, X ¹	svinutka Y, A, M, X ¹	svinutka Y, A, M, X ¹	svinutka Y	svinutka Y	–

Skladlivé organismy, které je zakázáno zavážet a rozšiřovat na území EU, se nesmí vyskytovat.

Ze sadby generace A lze vyšetřit množitelský porost a přihlížet do generace B pouze v případě, že výkazoval v posklizňových zkouškách maximálně 5 % virových chorob, bez tolerance.

Generace B se nešetří a je jí možné použít pouze k založení produkčních ploch výhradně u původního množitele

M¹, X¹ – zjištění hodnota testovaných virov se násobí koeficientem 0,16.

S¹ – zjištění hodnota testovaných virov se násobí koeficientem 0,025.

B_n generace – jedná se o sadbu neustavenou v posklizňových zkouškách, kterou je možné použít k výsadbě výhradně u množitele.

Tab. 2 – Přehled výsledků uznávacího řízení v posklizňových zkouškách, uvedeny jsou odrůdy, které se testovaly na více než 5 ha

Odrůda	Sestupného (%)	Neuznáno (%)	Odrůda	Sestupného (%)	Neuznáno (%)
Adora	0,65	3,06	Agria	2,81	21,66
Anusčka	6,52	3,92	Arizona	6,49	0
Ballerina	37,34	24,76	Bernard	5,37	3,13
Bohemla	21,54	12,82	Carra	0,98	67,5
Colomba	11,52	42,37	Ditta	3,58	11,39
Dall	0	2,32	Fontane	0	32,73
Granada	0	5,02	Hermes	15,92	39,23
Impala	1,56	29,95	Karin	5,71	0
Kiebitz	5,85	0	Krone	0	6,78
Kuras	0	8,33	Lady Claire	13,01	24,14
Lucinda	18,69	37,38	Moniha	0	1,58
Omella	1,41	1,41	Plamos	1,7	66,29
Pirness	0	10,41	Rafaela	3,97	0
Sinora	0	72,73	Sunita	3,09	0
Velox	0	42,06	Victoria	0	53,57

Odrůdy s 0% sestupným a neuznáním: Adela, Agata, Albaros, Alexia, Alice, Alonso, Antonia, Bacara, Belana, Bellarosa, Bernadette, Campina, Coleta, Concordia, Daisy, Daruna, David, Dominátor, Elie, Esmer, Eurogrande, Europa, Eurostar, Fabela, Festlen, Finka, Jella, Kallina, Lady Roseira, Laura, Madeleine, Magda, Marabell, Marianne, Mariska, Martina, Maxila, Muska, Náda, Nandina, Nandina, Poutnik, Presto, Red Anna, Secura, Sojra, Taurus, Terka, Verne, Víviana, Zuzana

Tab. 3 – Hraníční procento vad

Číslo vady	Vada	PBTIC	PB	S, SE, E	A, B
1.	měkká hniloba hniloba celkem	0	0,2	0,2	0,2
2.	suchá hniloba	0	0,5	0,5	0,5
3.	vočkovitost hlíz brambor ¹	0	1	5	5
4.	strupovitost brambor ²	0	5	5	5
5.	prášná strupovitost brambor ¹	0	1	3	3
6.	scvrklé hlízy ³	0	0,5	1	1
7.	vnější vady způsobené mechanicky nebo škůdci, hlízy poškozené mrazem a zapálením	0	3	3	3
8.	celkem vady č. 1 až 6	0	6	6	8
9.	příměs zemin a jiných nečistot	1	1	1	2
10.	hlízy jiných odrůd a odchylných typů	0,25	0,25	0,25	0,5

¹ Za napadené se považují hlízy, u kterých je postiženo více než 1/3 povrchu hlízy.

² Hlízy, které jsou nadměrně deplyrovane a zrnité, včetně deplyrovace způsobené sřitostí slupky.

³ Hlízy, které jsou nadměrně deplyrovane a zrnité, včetně deplyrovace způsobené sřitostí slupky.

Tab. 4 – Srovnání výsledků posklizňových zkoušek v letech 2006–2016

Rok	Počet porostů	Plocha ve zkouškách (ha)	Sestupná plocha (%)	Neuznaná plocha (%)
2016	2 018	2 864,3	2,45	9
2015	2 043	2 854,9	0,6	7,4
2014	2 269	3 317	0,75	8,28
2013	2 114	3 071	0,98	5,36
2012	2 174	3 198	1,64	21,89
2011	2 199	3 403	0,79	5,27
2010	2 098	3 355	1,98	19,97
2009	2 136	3 648	1,9	5,05
2008	2 256	3 935	5,23	19,74
2007	2 155	3 535	4,61	23,68
2006	1 982	3 630	3	23,1

zkoušek. Přejmenované generace v rámci kategorií byly použity již při přihlašování množitelských porostů v roce 2016. Se změnami podmínek při expedici sadby se zemědělská veřejnost setkává poprvé a ty jsou následně připomenuty.

Třs napadené bakteriálními čermáním stonků Foto Lubomír Šantrůček

Testování na jednotlivé virov je v závislosti na přihlášené kategorii.

Změny v hodnotách povolených procent napadených hlíz skládkovými chorobami.

V rámci certifikovaného rozmnožovacího materiálu vznik dvou generací „B“.

Nějsou povoleny tolerance 0,4 %.

Zkoušky potřebné ke zjištění vlastností množitelských porostů laboratorní metodou – v současnosti Elisa test – uvádí tabulka 1.

Množitelské plochy brambor v roce 2016

Teplý a srážkově podnormální rok 2016 nebyl z pohledu množitelských ploch brambor ideální. Jedine pozitivum byl nízký výskyt plísňové choroby. Suchto a teplo ovlivnily negativně výnosy, vyšší mechanické poškození při sklizení ztížilo podmínky při selekci a způsobilo nadměrný výskyt vektorů. Pro množitelské porosty to avizovalo vyšší přenos virových chorob a před-

znamenovalo zhoršený zdravotní stav.

ho stavu byl přijatelný a podstatně neovlivnil výrobu tuzemské sadby. Neuznaných devět procent aseptuálních dvě a půl procenta ploch je vzhledem k průběhu podmínek za vegetace velmi dobrý stav.

Srovnání výsledků posklizňových zkoušek 2006–2016 je v tabulce 4. Přehled výsledků odrůd je uveden v tabulce 2.

(Pokračování na str. 37)

Knihy z našeho vydavatelství

prof. Ing. Jan Moudrý, CSc., a kol.

Knihy popisuje čtyřicet netradičních plodin zaražených do šesti skupin: obilniny, pseudoobilniny, luštěkoviny, okopaniny, olejninny, léčivé rostliny.

Autoři seznamují čtenáře s výhodami i problémy spojenými se zaváděním alternativních plodin, které nahrazují, rozšiřují a doplňují stávající sortiment a přispívají k rozšíření spektra rostlinné produkce.

Většina z nich se vyznačuje specifickým kvalitativním vlastnostmi (chuťové, nutriční, zdravotní aj.), jsou součástí racionální výživy, léčebných diet i tzv. funkčních potravin a mohou se dobře uplatnit i v přírodní farmácii či kosmetice.

Váz., 150 stran, formát 210 x 297 mm

Ucelenou nabídku knih naleznete v e-shopu na www.profilpress.cz

Objednávám kusů publikace Alternativní plodiny v ceně 290 Kč kus

Jméno a příjmení
Adresa (včetně PSČ)
IČO
Telefon
Podpis

Knihy objednávejte na adrese: Profil Press s. r. o., oddělové oddělení, Jana Masaryka 2559/56b, 120 00 Praha 2, modrá linka: 844 111 999, tel.: 277 001 600, e-mail: odbyty@profilpress.cz.
Objednané knihy Vám budou zaslány na dobírku. K ceně záleží se připočítává poštovné a balné.

(Dokončení ze str. 36)

Zásady uvádění sadby do oběhu

Nyní v předjaří nastává doba přípravy sadby k expedici. Proto je třeba připomenout jak dovozcům, tak odběratelům hlavní zásady uvádění sadby do oběhu.

■ Sadba musí být připravena – vyříděna tak, aby odpovídala požadavkům z vyhlášky číslo 129/2012 Sb. (tabulka 3). Hraňiční procento vad je nové rozděleno podle kategorií. Pouze požadavky na velikost sadby zůstávají napříč generacemi převodní a jednotné; hlíz podsadbových může partie obsahovat maximálně 3 %, nadsadbových též 3 %.

■ Třídění se stanovuje na číselných sítích o minimálním rozměru 25 x 25 mm a maximálním 60 x 60 mm, rozdíli ve velikosti sítí v rámci jedné partie je 25 mm. ■ Pracovník UKZÚZ, popřípadě pověřená osoba k této činnosti provede odběr vzorku z připravené partie a rozbor. Na základě žádosti od dodavatele a výsledku mechanického rozboru vystaví ústav uznávací list, v případě nevyhovujícího stavu rozhodnutí o neuznání. Pověřené osoby mají povinnost zaslat výsledek mechanického rozboru nejdéle do tří dnů na ústav pro možnost kontroly.

■ Sadba je uváděna do oběhu v obalech opatřených účedními návěškami. Pouze sadbu dodávanou přímo k sázeči je možné exportovat volně loženou, musí ji však doprovázet minimálně dvě účední návěšky (1x s dodacími listem, 1x na dopravním prostředku). Sadbu v takzvaném

Hliza napadená vičkovitostí, strupovitostí a střihitostí slupky
Foto Lubomír Šantrůšek

malém balení, což je hmotnost do 10 kg včetně, je možné prodávat s vlastní návěškou. Ta však musí nést veškeré údaje uvedené ve vyhlášce (označení „Malé ba-

lení“, název a adresu dodavatele, označení ústavu a České republiky nebo jejích zkratky, číslo par-
tie, trvání a botanický název druhu, kategorií a generací,

hmotnost v jednom balení, velikostní třídění, případně druh chemické ošetření a použití přípravků).

se používala bílá návěška s fialovým pruhem. Podle nové legislativy je generace SE součástí kategorie Základní rozmnožovací materiál a označuje se bílou návěškou.

■ Důležité je, aby odběratel dodanou sadbu přikontroloval nejen vizuálně po povrchu, ale rozřezáním několika hlíz zjistil jejich vnitřní kvalitu. Nesázel partie, ve kterých je vyšší než povolené procento vad, hlavně mokré a suché hnilyby. Sadbu s šednutím dužniny (i když odpovídá vyhlášce) nesázel do studené, nevyhříté půdy. V těchto případech se pístitel vystavuje riziku vyhnití hlíz v půdě, a tím sníženému počtu trsů na ploše následně sníženého výnosu.

Ing. Lubomír Šantrůšek
ÚKZÚZ Brno

Doporučená cesta k čisté kukuřici

Sulcotrek je nově vyvinutý herbicid proti kompletnímu spektru jednoletých plevelů v kukuřici. Obsahuje originální kombinaci dvou osvědčených účinných látek s půdním a zároveň i kontaktním účinkem. Doporučujeme zejména pro časné postemergentní aplikace. Výsoká šetrnost umožňuje jeho použití i v osivových růstových fázích na opravné zásahy. Vše za příznivou cenu.

Kompletní dvousložkový herbicid

Přípravek Sulcotrek je kombinovaný herbicid, obsahující účinné látky terbutylazlin a sulcotrione.

Nejvhodnější použití

Účinná látka sulcotrione je selektivní systémický herbicid, který je přijímán listy a kořeny rostlin. Způsobuje vyblednutí chlorku a následně odumření citlivých rostlin. Přijem listy je rychlý a příznaky herbicidního působení

nictvím koleoptyle, klíčků a kořenů rostlin. Klíčící plevelé jsou likvidovány před vzcházením, v době vzcházení nebo krátce po vzejtí.

Sulcotrek je herbicid jedinečně kombinující účinné látky s chemicky odlišnými skupinami triazin + keton. To mu propůjčuje mimořádně široký záběr na plevelé, jeho dlouhodobost a rychlý nástup účinku zároveň. Mecha-

Sulcotrek výborně funguje na kompletní spektrum jednoletých plevelů v kukuřici
Foto Petra Věřňavá

ni se projeví na mladých, rostoucích plevelích během několika málo dní. Účinná látka je také přijímána kořeny, a to zvláště za příznivých vlhkostních podmínek.

Přípravek Sulcotrek – návod k použití, registrace

Plošina	Skodlivý organismus	Dávkování	Poznámka % plevelů % plevelů
Kukuřice	plevele dvouleté a jednoleté	2–2,2 l/ha	¹ od 00 BBCH do 05 BBCH ² preemergentně
Kukuřice	jeřábka kuří noha, plevelé dvouleté a jednoleté	1,75–2,2 l/ha	¹ od 12 BBCH do 16 BBCH ² postemergentně maximálně BBCH 14

Účinná látka terbutylazlin inhibuje transport elektronů. Destrukuje buněčných stěn a membrán je hlavní příčinou listových nekrotů a chlorózu a posléze odumření celé rostliny. Terbutylazlin je přijímán převážně prostřed-

nebo i postemergentně (POST 4–6 listů).
Rovněž můžeme flexibilně volit dávku mezi 1,7–2,2 l/ha podle očekávaného tlaku plevelů. Standardně v našich podmínkách je vhodné zvolit zejména termín

ni kukuřičné velmoci Maďarsku (1 mil. ha kukuřice), kde přesné pokusy ukázaly zvýšení výnosů zrna i snížení hmoty po použití Sulcotreku o 5–15 % podle místa a odrůdy oproti běžně používaným standardům.

Velmi široký záběr

Kromě běžného spektra kukuřičných plevelů Sulcotrek také výborně účinkuje i na plevelé, s kterými některé běžně používané herbicidy mívají problémy, jako je výdrol slunečnice a řepky, dále kakosty, lebedy, duman, opletky, mrnáňák, ambrozie, merlíky i lebedy již rezistentní na triazinové herbicidy. Jeho účinek je rychlý a dobře viditelný. Již za 5–7 dnů se objevují charakteristické symptomy vyblednutí plevelů.

Superselektivita

V případě Sulcotreku lze hovořit o jeho superselektivitě k pěstovanému kukuřici. Tato jeho vlastnost je využívána v porostech osivové kukuřice, kde linové odrůdy bývají mimořádně citlivé na použití herbicidů. Ale ani v běžných porostech kukuřice použití Sulcotreku nezpůsobí kukuřiční stres a její následně přibývání v růstu. Tato vlastnost byla náležitě zdokumentována v souse-

Tank-mix se specializovanými smáčedly

Pokud aplikujete preemergentně, doporučuje se použití půdní smáčedlo Grounaded 0,2 až 0,4 litru na hektar, které zajistí lepší rozproštění a silnější vazbu na půdní částice. Má rovněž vestavěné protiletkové vlastnosti. Pokud přípravek používáte postemergentně, kdy jsou plevelé již

■ Účinná řešení

ADAMA je společnost nabízející spolehlivá řešení osvědčenými přípravky na ochranu rostlin. Jsou určena pro pěstitele, kteří požadují kvalitu a přitom dobrou cenu. Jednoduše porosteme spolu.

Ing. Jiří Vašek
ADAMA

Inzerce

Sulcotrek

Cesta k čisté kukuřici

▲ Excelentní bezpečnost pro kukuřici až do 6 listů

▲ Synergie jedinečné kombinace

▲ Flexibilní použití

▲ Viditelný a rychlý nástup účinku

▲ Velmi široké spektrum plevelů

ADAMA CZ s.r.o. | Zo Rybníkem 779 252 42 | Jasná | tel.: +420 241 930 644 | www.adama.com